

A mi autonómiánkról

A kommunistákat még sokáig nehéz lesz leváltani, mert ma már nem az ideát védik, hanem a zsákmányt – írja Márai Sándor. E gondolatot ránk vonatkoztatva, parafrázálva, illetve némileg módosítva, megállapíthatjuk, hogy a délvidéki magyar politikusokat is nehéz lesz leváltani, mert ma nem az itteni magyarság érdekeit védik, hanem a zsákmányt. Ettől csak akkor hajlandók eltérni, ha a zsákmányszerzés egybeesik a magyar érdekvédelemmel. De hogy az esetleges bírósági pört elkerüljem, mindjárt hozzáteszem, tisztelet a kivételnek.

Most, hogy a koszovói szerbek széles körű autonómiát kaptak, olyan nagyfokút, amilyenről mi álmodni sem merünk (pedig mi sem vagyunk hitványabbak más népeknél, esetleg csak gyávábbak vagy tunyábbak), a legjobb alkalom lenne az igazi területi önrendelkezés kivívására. Magyarországnak, élve a vétőjogával az EU-csatlakozás ügyében, most lehetősége van, hogy Szerbiát rákényszerítse a délvidéki magyar autonómia megadására. Az EU-tagság elnyerése után ugyanis minden reményünk szertefoszlik, hogy bármilyen szerb kormány autonómiát „ajándékozzon” a magyarságnak. Csakhogy a magyar kormány azt az elvet követi, hogy csakis azt a követelést, igényt, kisebbségi jogok kivívását támogatja, amelyeket az adott határon túli magyarság célul tűzött ki. Kívülről nem akar az ügyeinkbe beavatkozni, de segítségére mindig számíthatunk. A gondot csak az jelenti, hogy a Vajdasági Magyar Szövetség (a továbbiakban VMSZ) politikusai, amely szervezet a magyar kormány felé az irányadó politikai párt, hallani sem akarnak ilyen követelésekről. Már azért sem, hisz alig egy éve a hatalom bitorlása érdekében koalíciót kötöttek a hatalmon lévő szerb párttal. Azzal, amely nem is oly rég a „nem lojális magyarokat” azzal fenyegette, hogy rozsdás kanállal vájja ki a szemüket. A menő politikusainknak a hatalom birtoklása valamint a busás jövedelem az első és a legfontosabb cél.

Hisz mindig is nagy dolognak számított az uralkodás és a „disznófejű Nagyúr”.

A taglétszámukat tekintve kisebb magyar pártok követelése pusztába kiáltott szó, mivel hangjuk sokszor még a kisebbségi médiumokig sem jut el. Az autonómia követeléseiket sem a magyar, sem a szerb kormány nem hajlandó figyelembe venni. Így ez az ügy pillanatnyilag holtpontra van, és egyelőre megoldhatatlan dolognak számít. (Csak mellékesen jegyzem meg, hogy a kisebb magyar pártok párttagsága azért kevesebb, mert minden pénzt, támogatást, munkahelyek osztogatását a VMSZ magának kisajátította, és ilyen gazdasági helyzetben, amiben az itteni magyarság él, nem csoda, ha sokan a jobb megélhetést választva, elveiket feladva pártkatonák lesznek).

A VMSZ által befolyásolt Magyar Nemzeti Tanács (a következőkben MNT), mindig azzal érvel, dicsekszik, hogy a Kárpát-medencében elsőként harcolta ki és valósította meg a kulturális autonómiát. Ez első hallásra nagyon jól hangzik, de valójában az ezzel kapcsolatos minden jog a szerb állam szája íze szerint alakult. Csak azokat a követeléseket volt hajlandó elfogadni, amelyek a külföld felé a „legtoleránsabb állam” képét mutathatják, az országon belül pedig, mivel ezeknek a jogoknak a többsége csak papíron szerepel, a gyakorlatban, balkáni módszerek szerint, ebből vajmi kevés valósul meg. Csak annyi, amennyi a nem oly látványos és a fájdalommentes eltűnésünket lehetővé teszi. A lassú pusztulást.

De vizsgáljuk meg részleteiben, hogy milyen jogokat biztosít számunkra ez az „irigylésre méltó” kulturálisnak nevezett autonómia. Valójában négy területet foglal magában: 1. a nyelvhasználati jogot és a közigazgatást, 2. az oktatást, 3. a kultúrát és 4. a tájékoztatást. Hogy ezen az „önrendelkezési szférán” belül milyen jogkörrel rendelkezhetünk, a következőkben kiderül.

Ami a nyelvhasználati és a közigazgatási jogot illeti, csak papíron létezik. Minden közigazgatási testületnél működni kellene ugyanis egy tanácsnak, amely a nemzetek közti viszonyokat koordinálja. Ebbe a tagok felét a Nemzeti Tanácsok, a másik felét a többségi nemzet delegálja. Azaz csak delegálná, mivel a legtöbb helyen ez meg sem alakult. Ahol pedig megalakul, ott alig, vagy nem is működik. De ahol működik is, csak jelentéktelen dolgokban hozhat határozatot, mint például az utcanevek meghatározásánál, azt is csak a javaslattevés jogával, amit a testület vagy elfogad, vagy nem. Tehát csak egy „sóhivatal”.

Ami pedig a magyar nyelv nyelvhasználati jogát illeti, elég csak a vasútállomáson vagy postahivatalban ügyet intézni, mindenki megbizonyosodhat arról, hogy Szabadkán, a legnépesebb magyarlakta városban mennyire él a magyar nyelv. Sehogy sem! Itt érdemes megemlíteni azt az esetet, amikor a MNT levelet küldött Csókára, hogy érzékelhessük, mennyire egyenrangú a magyar nyelv, mégpedig ott, ahol hivatalos használatban van. A magyarul szabályosan megcímezett, és irányítószámmal ellátott borítékot (csak mellékesen jegyzem meg, hogy a név szerb nyelvű, latin betűkkel írt változata csak minimálisan tér el a magyartól), nem kézbesítették, és visszajött a feladónak. Hát ennyit az oly tökéletes autonómiáról, és az egyenrangú nyelvhasználatról.

Nem jobb a helyzet az oktatás területén sem. A szerbséget dicsőítő, a magyarságot pedig fasiszta, a kisebbségeket elnyomó nemzetként mutatja be a kötelező tanterv, amely a minimális nemzeti öntudatot sem táplálja a mi fiataljainkba. Sőt, a magyarságtudat hiánya miatt a gyermekeink szinte rá sem tudnak döbbsenni, hogy milyen gyorsan veszik át az idegent sajátjukként, nemzettudatuk azonosul az idegen hatalom nemzeti hőseivel, miközben elfelejtik a sajátjukat, jobban ismerik a leigázójuk irodalmát, mint a sajátjukat, dicsőítik az idegen nemzet hőseit, miközben csúfot űznek a sajátjukból, és azon igyekeznek, hogy jobban hasonlítsanak az idegen hatalom gyakorlóira, mint saját magukra. A magyar történelem, zene, képzőművészet csak töredékében van jelen, a magyar tudósokat és azok eredményeit nem foglalja magában a tanterv. A nemzet sikereit, azt, ami az önbecsülést

erősítené, tudatosan elhallgatják. Tomán László szerint az is “tarthatatlan, hogy az újvidéki Magyar Tanszéken nemzetietlen szellemben folyik a jövőndő magyartanárok képzése, vezető (volt) kommunisták vezetése alatt”. Az a véleménye, hogy „az újvidéki Bölcsészettudományi Karon, a Történelem Tanszéken – legalább a magyar nemzetiségű hallgatóknak – részletes magyar történelmet kell hallgatniuk és vizsgázniuk belőle.” Természetesen ez mind megoldható lenne az önálló magyar iskolarendszer bevezetésével, de erről a VMSZ vezetősége hallani sem akar. Pedig e nélkül nincs igazi autonómia és magyar megmaradás.

A magyar osztályokban használatos tankönyvek szerb fordítások, amelyek eredeti szövegei sem nevezhetők kiválóaknak, a fordításuk pedig minősíthetetlen. A közelmúltban a Hét Nap oldalain Bús Ottó mutatott be egy ilyen szörnyűséget. A magyarországi behozatal, ami legalább részben megoldhatná a gondokat, szigorúan ellenőrzött és korlátozott. Ilyen iskolarendszerrel (amely a szerb identitást erősíti) öntudatos, nemzetükre büszke, a beolvadásnak ellenálló magyar ifjúságot nevelni nem lehet.

Hasonló a helyzet a kultúrában is. Az MNT ennek a teljes irányítását átjászotta a volt kommunistákból, a titói rendszer kiszolgálóiból átvedlett jugó-liberálisokra. Most azok szolgálják ki a hatalmat, autonómiát hazudva, akik korábban és mind a mai napig az egyetemes magyarság, a magyar összetartozás ellenzői voltak, illetve azok tanítványai. Akik közül az egyik, ahogyan Tomán László mondja, “könyveket tiltott be, a másik a Magyar Tanszék legjobb munkatársait rúgta ki, Illyés Gyula ellen ocsmány cikket írt, Kádár véres kezéből kitüntetését fogadott el, a harmadik zúzdába küldött könyveket, a JKSZ legmagasabb tisztségeit töltötte be, a negyedik közvetlen munkatársa volt Ljubiša Ristićnek, amikor lerombolta és szétverte a szabadkai Népszínházat, az ötödik ki-be ugrált a JKSZ-ben, aztán szervezetet alapított, hogy a magyar kormány pénzén a saját könyveit adja ki, a hatodik még mindig a VMNYE elnökének tekinti magát, a magyar kormány pénzén utazgat, habár évtizedekkel ezelőtt a JKSZ azért állította oda a VMNYE élére, hogy megfojtsa, s ez majdnem sikerült is, most azonban mosakszik, de ül a bár-

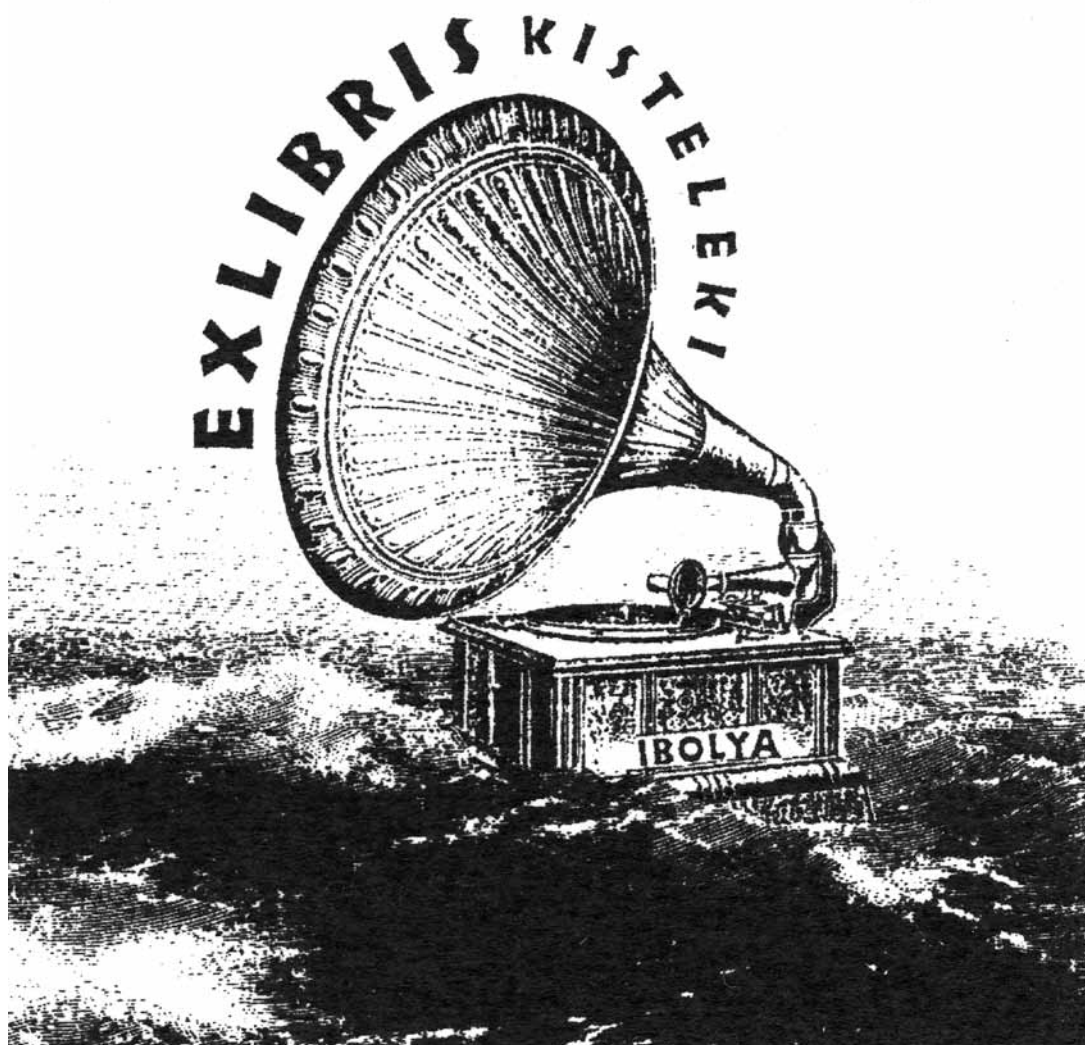
sonyszékben már évek óta, noha oda a JKSZ óta senki sem ültette be.” Hát ehhez hasonló „érdekszövetség” irányítja most a kultúrát, akiknek a legkisebb gondjuk az egyetemes magyar kultúra és az autonómia.

Ezt a kultúrpolitikát dicsőíti a délvidéki magyar sajtó is, amely a VMSZ, illetve az MNT teljes irányítása alatt áll. Így a tiltakozás lehetősége se

adatott meg, amit esetleg a másként gondolkodók megtehetnének.

Hát így néz ki ez a politikusaink által dicsőített önrendelkezés, ez az irigylésre érdemes autonómia, amelybe - ha nem változik meg - belepusztulunk.

Szabadka, 2013. V. 27.

Hegedűs 2 László